N°. 4401.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.

Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD.

MAANDAG 28 OKTOBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 26 Oktober.

De ligtzinnige zin voor avonturen, die den heer de Persigny bezielt, straalt niet weinig door in zijne beruchte cirkulaire tegen de Vereeniging van den Heiligen Vincentius a Paulo. Men weet niet waarover men zich daarbij meer moet verbazen of over den lof, dien hij onvoorwaardelijk aan de vrijmetselarij geeft, of over den blaam, dien hij poogt op de Vincentius-vereenigingen te werpen. Want behalve dat het een en ander met elkander in strijd is, is het daarenboven zoo blijkbaar valsch, dat men niet weet, hoe een minister van Binnenlandsche Zaken het in een openbaar regerings-stuk zonder blikken of blozen kan opschrijven.

De heer de Persigny, die zijn gansche leven in geheime genootschappen heeft doorgebragt en God weet tegen hoeveel goevernementen en door welke goddelooze middelen heeft zaamgezworen, heeft door zijn persoonlijke deelneming aan den arbeid der geheime genootschappen ondervonden, hoe verderfelijk zij zijn voor de rust en het welzijn der staten en volken. Hij heeft derhalve niet ten onregte begrepen, dat wilde hij de Vincentianen treffen, hij dan niet beter kon doen, dan ze te brengen onder de verdenking, dat zij onder den dekmantel der liefde een geheim genootschap vormen. Aan dat opzet is de schrijver van de beruchte cirkulaire niet vreemd gebleven. Maar dewijl hij naast de Vincentianen tevens de vrijmetselaren wilde bespreken, en de feiten omtrent beide genootschappen openbaar zijn; zoo moest hij toch eenige behoedzaamheid in acht nemen en kon hij op deze grief ten aanzien der Vincentianen niet te sterk drukken. Desniettemin is het ergste wat hij tegen deze Katholieke vereeniging weet uit te denken, dat *hare christelijke liefde zich heeft verscholen in de vormen van een geheim genootschap.* De Vincentius-vereeniging is derhalve geen geheim genootschap, maar zij heeft er slechts den uiterlijken vorm van, en om dien uiterlijken vorm, is zij veroordeelenswaard. Aangenomen.

Maar de vrijmetselarij dan? Deze heeft de weldadigheid tot dekmantel, en heeft niet slechts den uiterlijken vorm der geheime genootschappen, maar is altijd geweest en blijft nog altijd een geheim genootschap in vorm en in wezen. En daartegen heeft diezelfde minister geen bezwaar! De eene vereeniging is veroordeelenswaard, omdat zij den vorm, maar ook slechts den vorm van een geheim genootschap heeft; de andere daarentegen is prijsbaar, hoewel zij niet slechts den vorm van een geheim genootschap, maar tevens met der daad en in waarheid nooit iets anders dan een geheim genootschap geweest is. Dat geheim genootschap is, zoo getuigt de minister, van den tijd, dat het in Frankrijk is ingevoerd, dat is sinds 1725, altijd onberispelijk geweest en gebleven. Het heeft, zegt de minister, niet opgehouden zijn faam van weldadigheid te handhaven, en middelerwijl het zijne liefdadigheidsroeping met ijver vervulde, heeft het zich tevens bezield getoond door zijne vaderlandsliefde, die aan de groote omstandigheden nooit ontbroken heeft. Men ziet in dezen lof, aan de Fransche loges gegeven, hoe de minister een zamenzweerder is in merg en been! Want die groote omstandigheden, waarvan hij spreekt, zijn geene andere dan de revolutiën, die Frankrijk sinds tachtig jaren ondergaan en met Frankrijk Europa teisteren. In al die revolutiën hebben de Fransche loges de hand gehad; zij hebben die omwentelingen door zamenzweering voorbereid, tot dat zij uit de loges op straat werden gebragt en door geweld voltrokken. Ziedaar waarom de Fransche loges door den heer de Persigny, als minister van Binnenlandsche Zaken, openlijk worden geprezen om hun vaderlandsliefde, die nooit aan de groote omstandigheden, dat wil zeggen, aan de revolutiën ontbroken heeft.

Anders is het met de vereenigingen van den Heiligen Vincentius. Deze gebruiken de liefdadigheid niet tot dekmantel van politieke zamenzweeringen. Integendeel, de politiek is volkomen vreemd aan hare werkzaamheden, en daarom ook alle revolutie. Wel is waar wordt er gezegd, dat haar hierarchie den vorm van een geheim genootschap aanneemt; maar dat is slechts eene bewering, die gesteld, niet bewezen wordt. De Vereeniging heeft eene hierarchie, gelijk alle vereeniging van eenige uitgebreidheid die hebben moet. Maar als er eene hierarchie is, dat wil zeggen een regelmatig bestuur, is er daarom ook de vorm van een geheim genootschap? Dan heeft alle bestuur, en zelfs elk goevernement, den vorm van een geheim genootschap. Al de geheime genootschappen hebben immers den vorm van een volkomen goevernement aangenomen; namelijk van een despotiek goevernement, waar ongekenden gelasten te doen, wat anderen zich bij eede verpligten blindelings uit te voeren. Dat is zoo bij de Vincentius-Vereeniging niet. Daar heeft men openbare reglementen en gekende hoofden, die men zelf kiest, en men verpligt zich slechts tot datgene wat die wereldkundige reglementen voorschrijven, namelijk liefdewerken en gebeden, met volstrekt gebod om de Vereeniging van alle politiek verwijderd te houden.

Zonderling is het, dat de heer Persigny in de Vereeniging van den H. Vincentius meent te vinden al wat in de loges werd aangetroffen, en daarom de Vereeniging veroordeelt, alhoewel het er niet is; terwijl hij de vrijmetselarij prijst, alhoewel er alles aanwezig is wat de minister in de Vincentianen valschelijk ziet en veroordeelt.

Wat er van de grief is, dat de Vincentianen den vorm hebben van een geheim genootschap, terwijl de loges een wezenlijk geheim genootschap vormen, hebben wij bereids gezien. Laten wij nu verder nagaan wat den heer Persigny zoo al hindert.

1°. De provinciale Raden. Wat mishaagt daarin den Bonapartistischen minister? Zij maken zich elken dag meer meester van de leiding der plaatselijke konferentiën; zij berooven haar van het regt om haar eigene prezidenten te kiezen, en dringen zich op aan al de konferentiën van de provincie, als om haar te doen strekken tot werktuigen van een doel, dat aan de liefdadigheid vreemd is.

Vooreerst wordt de leiding van de konferentiën gevoerd naar en binnen de voorschriften van een wereldkundig reglement en kan derhalve niet elken dag meer worden uitgebreid. Daarentegen zijn de loges der vrijmetselarij onvoorwaardelijk en bij eede gehouden aan de gehoorzaamheid harer vreemde bestuurders, die daarbij niet gebonden zijn door eenig vooraf gekend reglement.

Ten anderen berooven de provinciale raden de bijzondere konferentiën niet van het regt om hare prezidenten te benoemen; daar die prezidenten benoemd worden naar de voorschriften van het reglement onder medewerking van de konferentiën. Daarentegen hebben de lagere loges geen invloed op de keus van de leden, die de hoogere loges besturen. Zij weten dikwerf niet hoe die keus in de hoogere loges geschiedt, en in den regel worden zij beheerd door personen, wier namen in de lagere loges niet eens bekend zijn.

Verder worden de provinciale raden niet aan konferentiën opgedrongen, om deze te doen werken tot een aan de liefdadigheid vreemd doel. De minister insinueert dat, maar het is een tastbare onwaarheid. Maar daarentegen is het wel waar, dat de lagere loges bestuurd worden door hoogere gezagvoerders, die haar worden opgedrongen, en die bevelen geven vreemd aan de liefdadigheid, zoo als de geschiedenis leert, die getuigt hoe de loges onder den dekmantel der liefdadigheid in Frankrijk, Italië en Duitschland eigenlijk alle revolutiën bewerkt hebben.

2° heeft de minister bezwaar tegen den *algemeenen raad van Parijs*, omdat

hij niet benoemd is door de plaatselijke konferentiën. Wat gaat dat den minister aan? Maar het is nog niet eens waar wat de minister zegt. De plaatselijke konferentiën hebben, blijkens het reglement, deel aan de keus van dien algemeenen raad.

Deze matigt zich het regt aan om over de konferentiën te regeren. Is dat een aanmatiging, wanneer een hooger bestuur in eene vereeniging, naar het door alle leden vrijwillig aangenomen vooraf bekend reglement, regelen en verordeningen handhaaft? Welk besef heeft de minister, die dat beweert, van een bestuur?

Ja, maar het bestuur strekt om er een soort van geheim genootschap van te maken. Als het zoo ware wat zou de minister, hij, die de vrijmetselarij prijst, daarop hebben af te keuren? Maar nu is het niet waar, dat de Vereeniging van den H. Vincentius a Paulo een soort van geheim genootschap is. Het is eene openbare vereeniging, waarin aan alle daden, handelingen, schrifturen, toespraken, reglementen en aanschrijvingen de meest mogelijke openbaarheid wordt gegeven.

Eindelijk de laatste grief luidt, dat de algemeene raad van de konferentiën eene belasting heft, waarvan het gebruik onbekend blijft. In deze beschuldiging zijn twee onwaarheden. De eerste omdat de raad geene belasting heft, maar van de konferentiën ontvangt, wat deze vrijwillig opzenden; de tweede omdat het gebruik der opgezonden gelden niet onbekend blijft. Gansch de vereeniging weet dat zij strekken tot goedmaking van bureaukosten en zij tot een centime verantwoord worden.

Ziedaar wat er is van de Vereeniging van Vincentius. Maar wat is nu omgekeerd de vrijmetselarij? Het is waar dat eenige hoogere loges eenigen invloed hebben op de vorming van het Groot Oosten en de keus van den grootmeester; maar de groote menigte der leden is daar buiten gesloten. Ook is het waar, dat de grootmeester en het Groot Oosten de loges regeren naar een reglement; maar de werkzaamheden der loges zijn niet afgebakend en de leden der vrijmetselarij verbinden zich bij eed tot de gehoorzaamheid aan bevelen, waarvan zij vooruit de strekking niet kunnen beoordeelen. Zoodat zich hier werkelijk het geval voordoet, dat er aanmatiging plaats heeft tot de vorming van een geheim genootschap, waarvan het hoofddoel en de gewigtigste handelingen zich verschuilen achter den dekmantel der weldadigheid, om politieke rezultaten van de vreeselijkste soort, als daar zijn revolutiën enz. te bewerken. Daartoe worden van de *loges* belastingen geheven, die nooit verantwoord worden. Wie weet dat alles beter dan de heer de Persigny, die in zoo menige zamenzweering zich het gezag heeft aangematigd, dat geen koning zich durft toekennen, belastingen heeft geheven, die hij nooit heeft kunnen verantwoorden, de menschen heeft gebruikt tot werktuigen van aanval op de publieke rust der staten en volken, waarbij duizenden hun bloed hebben vergoten?

Met een woord, de heer de Persigny leeft in eene omgekeerde wereld. Hij maakt van de Vincentianen vrijmetselaren, en omgekeerd maakt hij van de vrijmetselaren Vincentianen. Men moet of krankzinnig zijn, of eene zamenzweering tegen de wereld hebben opgezet, om zulke kolossale onwaarheid in een openbaar goevernementstuk onbeschaamdelijk in de wereld te durven zenden. Dit laatste is het geval. De heer de Persigny niet tevreden Frankrijk te hebben bemagtigd, heeft thans eene zamenzweering op het touw staan tegen dat zelfde Frankrijk dat hij regeert. Het is, met andere woorden, zoo veel als of hij nu tegen zich zelven zamenzweert.

Zijn doel is dit: de Paus moet voor hem plaats maken. En om daartoe te komen, zweert hij thans zamen tegen al wat in Frankrijk nog eenig beginsel van orde heeft overgehouden. De Vincentianen, allen goede Katholieken, zijn den Paus genegen en kunnen hem steun bieden, alhoewel zij 't niet gedaan hebben in en door hunne Vereeniging, die zoo stipt haar reglement onderhoudt, dat zij zelfs den Sint-Pieterspenning buiten de konferentiën heeft gesloten. Maar dat doet er niet toe. Genoeg is het, dat de Vereeniging een Katholiek ligchaam is, om er een doodvonnis over uit te spreken. Bij gemis aan deugdelijke motieven heeft de minister valsche gezocht. En wat heeft hij gevonden? Dit, dat hij de Vincentianen veroordeelend, ze eigenlijk vrijspreekt, terwijl hij daarentegen de vrijmetselaren prijzende ze veroordeelt. Ziedaar wat er op den grond ligt van zijne, de publieke opinie trotserende en belagchende cirkulaire. Het overige is ruw geweld en revolutionnair-Bonapartistiesch despotismus, dat zich op wetten beroept, die het niet durft noch kan aanvoeren, en bescherming belooft, op het oogenblik, dat het den doodslag geeft.

In het *N. Dagbl. van 's Gravenhage* leest men:

„Onze Parijsche korrespondent deelt ons heden na-

middag het volgende mede: „Men spreekt van de aanstaande reis van den Keizer der Franschen naar Brussel en 's Gravenhage, om aan de Koningen Leopold en Willem III een tegenbezoek te brengen."

Z. M. heeft mr. D. Everwijn vergund het aannemen en dragen der versierselen van kommandeur 2e kl. der orde van Isabella la Catolica, hem door H. M. de Koningin van Spanje geschonken; goedgekeurd de benoeming van W. Rengers Hora Siccama, burg. van Westerbork, en van J. C. Plomp, burg. van Zuylen, tot sekretarissen dier gemeenten; herbenoemd tot burg. der gem. St. Oedenrode, C. C. L. van Vessem.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag 25 Okt.

In deze zitting zijn aangevangen de beraadslagingen over het wets-ontwerp betreffende de regeling der zamenstelling en bevoegdheid van den raad van state.

Hierover hebben het woord gevoerd: de heeren van Goltstein, van Zuylen van Nyevelt, van Bosse, van Eck, Duymaer van Twist, de minister van Justicie en de minister van Buitenlandsche Zaken. In de volgende zitting zullen de artikelen in behandeling genomen worden.

Voorts zijn ingekomen de navolgende wets-ontwerpen: een tot goedkeuring van eenige artikelen van de op den 21n Sept. 1861 tusschen Nederland en België gesloten overeenkomst ter regeling der wateraftapping uit de Maas en de daarmede in verband staande aangelegenheden; twee tot wijziging van hoofdstuk II der staatsbegrooting voor 1860, en tot wijziging en verhooging van hoofdstuk IX *B* derzelfde staatsbegrooting; nogen tot bekrachtiging van provinciale belastingen; een tot verhooging van de begrooting voor het fonds, voortspruitende uit koopprijzen van domeinen, dienst 1860.

De Kommissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot opheffing van het Koninklijk kollatie-regt, voor zooveel het den staat betreft, heeft daaromtrent haar eindverslag uitgebragt. De dag der behandeling van het wets-ontwerp zal nader bepaald worden.

De minister van Koloniën heeft ingezonden de algemeene rekening aantoonende de hoegrootheid der Oost-Indische remises in goederen en in geld, en het gebruik van die remises gemaakt, gedurende het jaar 1859, met 5 bijlagen; de derde en laatste suppletoire rekening van 1856; de eerste suppletoire rekening van 1858; en het proces-verbaal van de vergaderingen der Staats-kommissie, benoemd bij koninklijk besluit van 27 December 1860; en den staat van het administratief kapitaal van Nederlandsch Indië op ultimo December 1859.

De heer Delprat heeft, namens de Kommissie, belast met het onderzoek der van regeringswege ingezonden inlichtingen op het verslag der Kamer, aangaande het regeringsverslag nopens den staat der hooge-, middelbare en lagere scholen over 1859 en 1860, rapport uitgebragt. Over de daarbij voorgestelde konkluzie zal nader beslist worden.

's GRAVENHAGE, 26 Okt. Naar men verneemt wordt binnen eenige dagen alhier verwacht de heer Lighteveld, Nederlandsch minister bij het hof van Frankrijk, alsook de graaf de Nieuwerkerken, inspekteur-generaal over de Musea in Frankrijk.

LAMMERSCHAGEN, 23 Okt. Deze dag was voor de parochie van den H. Lambertus een waren vreugdedag. De Zeer Eerw. heer Joannes Petrus Vossen, pastoor alhier, vierde zijn vijf-en-twintigjarig priesterschap. Groot was de deelneming die de jubilaris van zijne parochianen mogt ondervinden. Door hunnen ijver en zorg was de Kerk eenvoudig doch smaakvol versierd; niet alleen van de torenspits en pastorij, maar ook van iedere landelijke woning in den omtrek wapperde de nationale driekleur, en de rijke geschenken die de parochianen op dezen dag met zooveel blijdschap aanbragten, gaven blijk dat zij hunnen herder als hunnen vader lief hebben en beminnen.

SCHAGEN, 24 Okt. Ter markt van heden waren de prijzen van: 6 Paarden *f* 30 a *f* 90 per stuk; 37 vette Koeijen *f* 150 a *f* 230; 45 Magere gelde Koeijen *f* 80 a *f* 130; 6 nuchtere Kalveren *f* 6 a *f* 11; 36 Vaarsen *f* 60 a *f* 90; 24 Graskalveren *f* 25 a *f* 35; 350 magere Schapen *f* 8 a *f* 14; 820 vette Schapen *f* 16 a *f* 26; 70 Engelsche en Inlandsche Rammen *f* 8 a *f* 28; 16 Magere Varkens *f* 10 a *f* 25; 7 Bokken en Geiten *f* 1.50 a *f* 3.50; 78 Biggen *f* 4 a *f* 10; Konijnen *f* 0.15 a *f* 0.40; Kippen *f* 0.20 a *f* 0.30; Eenden *f* 0.40 a *f* 0.45; Duiven *f* 0.15 a *f* 0.40; Boter *f* 0.85 per kop, of *f* 1.13 per Ned. ℔; Kaas *f* 0.20 a *f* 0.40 per Ned. ℔; Kipeijeren *f* 3 a *f* 3.50 per 100 stuks.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 25 Okt. Volgens de avondbladen zal de overeenkomst tusschen Frankrijk, Engeland en Spanje, betreffende de expeditie naar Mexiko, binnen acht dagen onderteekend worden, zullende alsdan teveus de bedoelde expeditie reeds in het begin van November onder zeil gaan.

Volgens den *Constitutionnel* zou de regering voornemens zijn bepaaldelijk te zorgen, dat belangrijke wetsontwerpen voortaan niet meer eerst tegen het einde der zitting van het Wetgevend Ligchaam worden ingediend. De zitting dezer vergadering wordt waarschijnlijk in het begin van Januarij geopend, terwijl alsdan onverwijld de begrooting in behandeling zal worden genomen.

MARSEILLE, 25 Okt. Uit Toulon is berigt ontvangen, dat het eskader uit Syrië zich gisteren op de hoogte van het eiland Korsika bevond.

Volgens berigten uit Rome van 22 dezer is generaal Goyon per telegrafische depêche van daar naar Parijs ontboden, zullende hij over drie weken te Rome terug zijn.

In de tijdingen uit Napels wordt medegedeeld, dat prins Ottajano, die gearresteerd was wegens zijne deelneming aan een Bourbonsch komplot, naar de vesting Monteforte is getransporteerd.

Cialdini zal den 28sten dezer uit Napels vertrekken.

MADRID, 25 Okt. Naar men gelooft zullen de onderhandelingen met den Marokkaanschen gezant tot een voldoende uitkomst leiden.

LISSABON, 25 Okt. Heden is hier voor graaf Cavour eene lijkdienst gevierd, die door de ministers en alle autoriteiten werd bijgewoond.

BRESLAU, 25 Okt. Volgens berigten uit Warschau van 23 dezer lijdt de generaal Lambert, stadhouder van Polen, aan eene borstziekte. De militaire gouverneur Gerstenzwerg is overleden. De Katholieke en Protestantsche kerken en de synagogen zijn nog altijd gesloten. Er hebben bij voortduring onderhandelingen plaats gehad om die te heropenen. Het volk bidt voor de kerken. Liederen worden echter niet meer aangeheven.

Keizer Alexander zal den 28n dezer te St Petersburg terugkomen. De Keizerin zal echter nog eenigen tijd langer in de Krim blijven.

TURIJN, 25 Okt. De Koning zal tegenwoordig zijn bij de inwijding van den spoorweg van Ankona naar Bologna, welke plegtigheid zal plaats hebben den 10n November.

— Het goevernement heeft het huis Rothschild te Parijs gemagtigd tot de ontvangst van de nieuwe storting der Italiaansche leening.

Della Marmora vertrekt 28 dezer naar Napels.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 Oktober. Steeds blijven de geruchten aangaande eene ministeriële krizis voortduren. De heer Fould wordt genoemd als minister van financiën; de heer Rouher als lid van den raad van state; de heer Baroche als prezident van het wetgevend ligchaam; de heer Morny als prezident van den senaat; de heer de Troplong als kanselier van het legioen van eer en de heer Hausman als minister van openbare werken.

Van een anderen kant zegt men, dat de eenige verandering in het ministerie hierin zal bestaan, dat de heer de Rouher tot minister van financiën zal benoemd en door den heer Forcade vervangen worden.

— De *Indépendance* beweert, luidens een Parijsche korrespondentie in dat blad, dat Ratazzi door den Keizer zeer hartelijk ontvangen is; evenwel zou hij nog geen spoedige ontruiming van Rome door de Fransche troepen hebben kunnen verkrijgen. De Keizer zou voornemens zijn het *statu quo* aan te houden, opdat, door de ondervinding ingelicht omtrent de nadeelen die voor het Pausschap daardoor ontstaan, Z. H. er eindelijk toe overga zich met Italië te verstaan. Het overzigt van genoemd blad zegt dat die politiek nuttig kan zijn, doch in de tegenwoordige omstandigheden groote bezwaren aanbiedt, zoowel voor Frankrijk als Italië. Een dier grootste bezwaren is namelijk dat Italiëns geduld ten einde loopt, en de handelingen van het goevernement niet langer in staat zullen zijn den openbaren geest te bedwingen. Nu zou de aanstaande bijeenkomst van het Parlement te Turijn die bezwaren nog vermeerderen, en daarom zou dus sprake zijn den aanvang der werkzaamheden dier vergadering een veertiental dagen uit te stellen.

— In een korrespondentie over den toestand van centraal-Amerika leest men o. a. het volgende:

„Een der eerste daden der nieuwe revolutionnaire regering te Bogota was de verbanning der Jezuïeten uit de republiek Nieuw Granada. Sedert tien jaren hadden zich aldaar de paters der Sociëteit onder de bescherming der vrijgevige konstitutie der Zuid Amerikaansche republieken gevestigd, zonder eenige begunstiging van de regering te genieten. Krachtens die konstitutie, welke met de vrijheid van godsdienst ook het bevoegdheid schonk om religieuze orden te vestigen, en het regt gaf op de bescherming der wet, woonden, werkten en leerden de Jezuïeten daar ongedeerd en zonder eenigen tegenstand van politieke partijen te ontmoeten.

„Hunne verbanning door een magtspreuk van den demokratischen overweldiger Mosquera is een daad van de grootste willekeur. De verbannen Jezuïeten, dertien in getal, zijn met een Engelsche stoomboot uit Cartagena te Aspinwall aangekomen en begeven zich naar Havana alwaar de orde, zooals bekend is, de schoonste kloosters en den meesten invloed bezit. De Jezuïeten zijn thans, Paraguay uitgezonderd, uit al de Amerikaansche republieken gebannen. Van de vijf republieken in centraal-Amerika, wordt de societeit nog slechts in Guatimale geduld."

— De *Monde* behelst over de jongste gewelddadigheden der Russen te Warschau het volgende:

„Tot hiertoe hadden de Russische agenten en soldaten hun bloedige brutaliteiten slechts op de straat gepleegd, maar wetende dat in de kerken de Poolsche natie uit de woorden van Gods dienaren den moed en de onderwerping putte, die haar onverwinlijk maakt, hebben zij eindelijk ook den schroom overwonnen om die kerken binnen te dringen, en den 16n, nadat door hen gedurende vier en twintig uren een geheele bevolking zonder voedsel er in omsingeld was, zijn de woedende benden op de knielenden neergevallen en hebben kruisen, priesters en geloovigen onder den voet getreden. 't Is geen toorn, maar een onverwinbare walging, die de ziel gevoelt bij het verhaal dier gruwelen. En te moeten zeggen dat het een Franschman van oorsprong is, een Katholiek, ten minste in naam, die zulke schandelijkheden beveelt en ze zelfs tracht te verontschuldigen!

„Thans is er te Warschau, in dezen Katholieke stad, geen heiligdom, geen kapel meer, waar een Christen kan nederknielen en troost zoeken te midden van zulke wreede beproevingen. Hoe ernstig de maatregel zij door den administrateur van het aartsdiocees, het konsistorie en de te Warschau aanwezende bisschoppen genomen, hij was onvermijdelijk. Konden zij verwachten dat de heiligschenners al de kerken zouden bezoedelen, zoo als bereids twee er van bezoedeld waren? En wanneer de straten door woeste horden doorkruist worden, die door geen bevelen te bedwingen zijn en door hun aanvoerders aangehitst worden, is 't dan de pligt van den herder niet de huizen Gods te beschermen tegen beleedigingen? Tegenover de gruwelen, die zich in een Katholiek land alle twee of drie maanden herhalen, moest daar de Kerk niet als opperregter in naam der zedelijkheid en der godsdienst optreden? Moest zij den tolk niet zijn der algemeene verontwaardiging, en zoowel den schuldigen en den slagtoffers de barbaarschheid der gepleegde daden diep doen gevoelen? Moest ze eindelijk niet van het goevernement degelijke waarborgen eischen, om zoo mogelijk de banden van vertrouwen tusschen de regeerders en de geregeerden weder aan te knoopen, banden zoo dikwerf en zoo wreedaardig verscheurd? Maar welke waarborgen kunnen de Russen geven? Dit hoog beroep der poolsche Kerk wordt het niet veeleer tot de geheele katholieke Kerk gerigt, dan tot den vertegenwoordiger der soevereinen, welke Polen zoo vaak bewezen hebben hoe weinig zij hun beloften nakomen."

— In de Parijsche avondbladen van gisteren komt eene depêche voor, waarin gemeld wordt dat verscheidene regimenten soldaten, uit het binnenland van Rusland komende, op weg zijn naar Warschau. Ook de gisting in de provinciën zou toenemen.

— Men beweert dat de Keizer heeft besloten in het vervolg zelf den grootmeester-nationaal der vrijmetselaren te benoemen.

— De *Messager* deelt tijdingen uit de mijndistrikten van Bességes mede; men is er in geslaagd weder drie der mijnwerkers levend te voorschijn te halen. Veertien dagen hadden deze ongelukkigen onder den grond doorgebragt. Hun gezondheidstoestand is echter vrij voldoende. Men zet het werk tot redding der 103 overigen — die alsnog vermist worden — met ijver voort.

— Onlangs werd zekere galeiboef, Laborde genaamd, naar Brest gezonden, om de straf te ondergaan, waartoe hij bij verstek was veroordeeld. Deze man zou, wanneer de dood hem niet van alle verdere straf ontsloeg, ten gevolge van onderscheidene vonnissen, ruim honderd jaren op de galeijen moeten blijven. Een andere galeiboef, die onlangs van Toulon naar Cayenne is overgebragt, zal, wanneer hij het leven behoudt, meer dan twee honderd jaar een gedwongen kostganger van den staat zijn.

— Aan de *Gazette du Midi* wordt uit Rome, 20 dezer geschreven: „De aftreding van Cialdini ten gevolge der opheffing van het stadhouderschap te Napels, kan niemand misleiden. De Piëmontesche generaal gaat heen, wijl de oorlog hem vermoeit, en hem geen middelen overblijven dien met welslagen te voeren; alzoo eenvoudig uit magteloosheid. Voor Napels te verlaten heeft hij een wapenschouwing over de nationale garde gehouden; toen hebben de voorzorgen die hij gedwongen was te nemen en de slechte ontvangst van wege de bevolking op zijn weg hem te beurt gevallen, hem kunnen bewijzen dat het tijd was zich te verwijderen. Na deze wapenschouwing, is hij door een dubbel gelid van karabiniers beschermd naar zijn paleis wedergekeerd, op zijn weg toegejuicht door eenige bezoldigde agenten. Niemand gelooft aan zijne vervanging door generaal de Lamarmora en de algemeene meening, verstandiger dan de Piëmontesche politiek, vraagt waartoe nieuwe pogingen dienstig zouden zijn, wijl 't nu bewezen is, dat het Napolitaansche thans een den Piëmontezen verboden land is.

„Chiavone's proklamatie heeft te Napels een uitmuntende uitwerking te weeg gebragt. De *Rungolo*, waarin zij werd medegedeeld, heeft een tweede editie van zijn nommer moeten geven, en het blad dat anders een grein kost, werd spoedig voor 3 tot 6 carlijnen verkocht.

„Men verzekert stellig dat Borges thans in de vlakte van Corona in de provincie Reggio is, waar hij een verschanst kamp heeft opgerigt; de Piëmontezen onder

generaal Cori hebben hem nog niet in die sterke stelling durven aanvallen. Zijnerzijds zal Borges de Piëmontezen niet aanvallen dan na de komst van verscheidene Napolitaansche officieren, die het bevel over zijn artillerie op zich zullen nemen. Borges en Chiavone zouden zich wijders van eenige stukken geschut hebben meester gemaakt. Er is geen twijfel dat te Etoli tusschen de reaktionnairen en de Italiaansche troepen met de nationale garde vereend een gevecht is geleverd. De kolonne van generaal la Roccia is in Kalabrie door de legitimisten op de vlugt gejaagd en generaal la Roccia is daarbij gesneuveld. Op Sicilië heerscht wegens de konskripte een groote ontevredenheid, die spoedig tot een algemeenen opstand zal leiden. Bereids zijn te dier zake onlusten ontstaan."

ENGELAND.

LONDEN, 24 Okt. In de hoofdstad is het gebruik van den telegraaf voor bijzondere personen zoo algemeen dat de huizen als met een spinneweb van draden omgeven zijn. De telegraaf-maatschappij verhuurt aan iedereen de draden tegen 4 £ per Engelsche mijl jaarlijks, zoodat kooplieden en fabriekanten een groot gedeelte hunner zaken binnenshuis kunnen verrigten.

— Volgens het *Court Journal* zou Louis Blanc naar Italië vertrekken.

— In den *Levant Herald* is een protest geplaatst van den heer Wijse, die verklaart dat de echtgenoot van den generaal Turr, in de dagbladen genoemd Wijse Bonaparte, zijne dochter niet is en het regt niet heeft om zijn naam te dragen.

— Uit New-York zijn tijdingen ontvangen tot 12, benevens eenige telegrafische berigten van 15 dezer. Behalve het geen daaruit reeds per telegram is medegedeeld, blijkt nog onder dat de New-Yorksche dagbladen ten stelligste tegenspreken, dat de interventie in Mexiko in overeenstemming met het kabinet van Washington zou plaats hebben. Men beweert dat het kabinet zoo veel te minder daartoe geneigd zou zijn, omdat het in allen gevalle nadeelige gevolgen daarvan voor de Unie verwachtte. Voorts werd nog berigt dat de Amerikaansche expeditie naar de noordpool gewesten den 9 dezer te Halifax was binnengeloopen. Ten gevolge van de te groote massa opeen gedreven ijs was het aan de schepen even min gelukt zich eene genoegzame passage te banen, als vroeger bij het zoeken van een doortogt door de Smith's straat. De manschappen waren er evenwel nog in geslaagd, om in sleden met honden bespannen, van het Kennedykanaal tot op 1° 35′ naar het noorden door te dringen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 24 Oktober. Naar men zegt is het keizerlijke reskript aan den Kroatischen landdag gereed, en zal het onmiddellijk na de terugkomst des Keizers naar Agram gezonden worden. Men zou nog niet alle hoop op bevrediging met den landdag opgegeven hebben, en gezind zijn nieuwe koncessien toe te staan, onder anderen de inlijving van Fiume en de opheffing der militaire grenzen. Daar intusschen de regering aan het denkbeeld van een drieëenig koningrijk niet zal toegeven, twijfelt men zeer of nieuwe koncessiën wel zullen baten.

— Te Wurtemberg wordt zeer geklaagd over de aanmatiging der policie daar te lande, en dat ligchaam werd zelfs in de laatst gehoudene zitting der Kamer, door verschillende leden openlijk van misbruik van magt van willekeur en omkoopbaarheid beschuldigd. Men stelde den minister van Justicie verantwoordelijk voor de handelingen van een korps, dat in overmoed en schaamteloosheid aan wijlen den Berlijnschen von Hinckeldey en de zijnen niets schijnt toe te geven. De minister wilde zich schertsenderwijze van eene hem gevraagde verklaring afmaken. Sommige leden namen dit zoo euvel op dat zij met bittere woorden aan hunne verontwaardiging lucht gaven. De afgevaardigde Morits Mohl zeide o. a., dat het zeer te bejammeren was, dat men aan het hoofd van het kabinet een man moest zien, die zich niet ontzag, aldus den spot te drijven met wat de volksvertegenwoordiging, in het bewustzijn van haar goed regt van hem vroeg."

— De *Augsb. Zeit.* betoogt, naar aanleiding van den ongewonen indruk, welke de woorden des Konings van Pruissen te Koningsbergen gemaakt hebben, het wenschelijke van een terugkeer tot het koningschap bij de genade Gods. "Keizer Napoleon, zegt dat blad, heeft bij al het onheil dat hij [illegible] gesticht, ook het vertrouwen ondermijnd, dat de Europesche vorsten bij hunne volken genoten. Wanneer zij zich van die gevaarlijke strikken losmaken, en, zoo als eenmaal getrouw blijven aan hetgeen zij beloofd en toegezegd hebben, dan zal niet alleen het vertrouwen terugkeeren, maar het monarchale stelsel zal ook bij de natiën die beteekenis weer terug krijgen, welke het door de navolging van het Napoleontische stelsel verloren heeft."

BERLIJN, 24 Okt. Gisteren avond had er in eenige straten, nabij het Alexandersplein, een gevecht plaats, dat evenwel geen staatkundig karakter had. De policie heeft de orde weten te herstellen, zonder dat zij de hulp der troepen noodig had in te roepen. Het aantal gekwetsten wordt zoowel van de zijde der policie als van de bevolking als vrij groot opgegeven. Een dertigtal personen zijn gearresteerd. Nopens de oorzaak van de rustverstoring weet men nog niets met zekerheid.

ITALIE.

ROME, 24 Okt. Koning Frans II voorziet geregeld in de vakatures, ontstaan onder het korps zijner vertegenwoordigers bij de buitenlandsche hoven, die het koningrijk Italië nog niet erkend hebben. Zoo heeft hij voor eenige dagen den graaf Cito, voormalig sekretaris van legatie bij de ambassade te Parijs, benoemd tot zijn vertegenwoordiger aan het hof te Munchen.

BELGIE.

BRUSSEL, 24 Okt. Hier ter stede en het geheele land door, is het gerucht verspreid, dat in het aanstaande voorjaar een der Nederlandsche prinsen Brussel bezoeken zal. Te dier gelegenheid zullen door de voornaamste vereenigingen der hoofdstad, schitterende feesten georganizeerd worden.

— Gisteren heeft de Koning, vergezeld van den hertog van Brabant, de fortifikatiën van Antwerpen geïnspekteerd. Naar het gevoelen van sommigen zou de Koning er veel aan hechten, dat tegen het aanstaande voorjaar, met het oog op alle mogelijke eventualiteiten, de aanbouw der nieuwe vestingwerken zoover gevorderd is, dat Antwerpen geacht kan worden genoegzaam in staat van tegenweer te zijn.

— Naar men verneemt, heeft de heer Frère Orban voor zijne wederoptreding in het kabinet, als minister van financiën, niet alleen de onmiddelijke erkenning van het koningrijk Italie tot voorwaarde gesteld, maar ook het sluiten van een handelstraktaat met Engeland, alsmede de herziening der kieswet en der wet op het onderwijs.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 25 Oktober.

ONDERTROUWD (24 Okt.): G. C. Mann met J. M. Andriessen. - G. Frenke met C. H. E. Weygel. - J. T. Waterloo met H. B. Jeursen. - M. Wijt Cz., van Rotterdam, met M. G. Pool.

GETROUWD (24 Okt.): J. R. Wesnink met M. A. Sondorp. J. H. van Enter met E. F. Wijnstroom.

BEVALLEN (23 Okt.): A. Wijgergang, geb. König, D. - H. Benedikt, geb. van Goede, D.

OVERLEDEN (25 Okt.): J. B. Ingenhuis, 54 j.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 25 Okt.

Tarwe als voren: 128 ℔ Rostocker ƒ385.

Rogge prijshoudend: 120 ℔ Petersburger ƒ245; 122 ℔ j. dito ƒ251, 122 ℔ Pruisische ƒ245; 123 ℔ dito ƒ251; 117 ℔ Archangel ƒ238; in veiling 111 la ℔ Galatz a 105—107 ℔ van ƒ155 tot ƒ167; op levering in Okt. ƒ225, 224, 223; Maart en Mei ƒ234.

Garst prijshoudend: 114 ℔ Deensche ƒ213.

Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie te leveren in Okt. en Nov. ek. 79½ £.

Lijnzaad traag: 107 ℔ Riga ƒ11½; 113, 114 ℔ Odessa ƒ385; 110, 111 ℔ Kalkutta ƒ400; 114 ℔ Besarabisch ƒ410. *Raapolie* op 6/w. ƒ44; Vliegend ƒ42¾; in Mei ek ƒ44¼; Nov. ƒ42⅝ a ƒ42½; Dec. ƒ43¼ a ⅛. *Lijnolie* op 6/w. ƒ38; Vliegend ƒ36¾; in Nov. ek. ƒ36½; Dec. ƒ35½. *Hennepolie* op 6/w. ƒ41¼; Vliegend ƒ40.

SCHIEDAM, 25 Okt. Rogge. Verkocht: 143/2 ℔ Riga Poolsche ƒ234 1/m.; 141/2 ℔ Pernau ƒ242 6/w. — Moutwijn ƒ12.75; Jenever ƒ18.25; Amst. Proef ƒ19.50 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling ƒ1.40 per ketel.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	ƒ 55 15/16	2/m. Livorno	ƒ 46
Zigt ″	″ 56⅝	2/m. Napels	″ 78
2/m. Bordeaux	″ 55¾	3/m. Petersburg	″ 163
½/m. ″	″ 56¼	6/w. Weenen	84
3/m. Madrid	″ 238	″ Augsburg	″ 99½
″ Cadix	″ 239	″ Frankfort	″ 100
″ Sevilië	″ 234	2/m. Hamburg	″ 35 1/16
″ Bilbao	″ 235	Zigt ″	″ 35 5/16
″ Lissabon	″ 41⅝	2/m. Londen	″ 11.85
″ Porto	″ 41½	Zigt ″	″ 11.92½
2/m. Genua	″ 46⅛	Rotterdam	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 25 Okt. België 2½ pc. 57½ p, 4½ pc. 99½ p. Metal. 46¾ g Nation. 57½; Spanje 2 pc. 41¼ p; 3 pc. 46½ p.

PARIJS, 25 Okt. 3 pc. Rente 68,20; 4½ pc. id. 95.70; Fr.-Oost. Spoorw. 503.—; Credit mobilier 714.—; 3 pc. Spanje 47⅛; 2 pc. id. 41½; Russ. Spoorweg 400; Romeinsche Leening —

MADRID, 21 Okt. 3 pc. Spanje 49,20; 2 pc. id. 42,90.

LONDEN 25 Okt. Cons. 93; 3 pc. Mexiko 26¼; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. doll. bonds —, 2 pc. Nieuwe Gren. —; id. uitgestelde —; 3 pc. Venezuela 20½, 1 pc. id. —, 3 pc. Port. —; 3 pc. Spanje 50½; 2 pc. id. —; Cert. Coup. —; Amortisable —; 4½ pc. Russen 92¾; 5 pc. id. —; 2½ pc. Holland —; 4 pc. id. —; Illinois Shares —; id. C. B. 7 pc. Oblig. —; 5 pc. Sardinië —; Ecuador 13⅞; 5 pc. Grieken —.

WEENEN, 25 Okt. 5 pc. Metaliek 66.—; Dito Nationale 79.50; Bank-Aktiën 738; Noord-Baan-akt. 202; Credit Anstalt 178, Oost.-Fr. Spoorweg 274; Nieuwe Lombard. 230.

BERLIJN, 25 Okt. 5 pc. Metaliek 47⅜, Dito Nationale 58⅛; Stiegl. 5de serie 86½; Dito 6de id. 99½; 5 pc. Eng. Russen 100⅛, 3 pc. Nieuwe dito 60¼; 4½ pc. Pruissen 102.

HAMBURG, 25 Okt. 3 pc. Rusland 57⅜, 3 pc. Spanje 45; 2 pc. id. 40, Vereinsb. 101½, Noord-Duits. bank 89¾.

FRANKFORT, 25 Okt. 5 pc. Metalliek 46, Nation. 56¼; 3 pc. Spanje 46¼, 2 pc. id. 41½.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			25 OKT. 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie	3½	pCt.	86¾	a	86⅞	86⅞
Nederl. Bank	4	″		″		
Nederl., Werkel. Schuld	2½	″	64¼	″	64 5/16	64¼
Dito Dito	3	″	77	″	77 1/16	77 1/16
Dito Dito	4	″	99¾	″	99 13/16	
Oost-Ind. Leening	4	″	98¾	″	98 [illegible]/16	
Amortisatie-Syndikaat	3½	″		″		
Handelmaats. op rescontre		″	138	″	138¼	138
Dito à kontant	4½	″	138	″		
Dito Leening 1858	4	″		″		
Aand. Holl. Spoorweg		″	92¾	″		
Leening idem	4½	″		″		
Rijn dito	4½	″		″		
Dito 2de Leening	4½	″		″		
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½	″		″		
Dito bij *Rothschild*	2½	″		″		
Frankrijk, Certifikaten	3	″		″		
Spanje, Obligatiën	2	″	41 15/16	″	42	42
Dito	3	″	50⅛	″		
Dito Binnenlandsch	3	″	47¼	″		
Amortisable-Schuld.				″		
Bewijzen Coupons.				″		
Portugal, Obligatiën	3	″	46⅝	″		
Dito 1856/1859	3	″	45¾	″	45 13/16	45¾
Dito Uitgestelde.				″		
Rusland, Obl bij *Hope* & C°.	5	″	102⅛	″	102¼	102¼
Dito dito 1828/29	5	″		″		
Certif. dito 1831/33	5	″		″		
Dito dito 1840	4	″		″		
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4	″		″		
Dito dito 5e ″	4	″		″		
Dito 5de Serie	5	″	82	″		
Dito 1855, 6de Serie	5	″	94¼	″		
Dito Adm. te Hamburg	5	″		″		
Dito te Londen	5	″	91¾	″		
Dito dito	4½	″		″		
Dito dito	3	″	59 7/16	″	59½	59 7/16
Inschrijv. in Assign.	6	″		″		
Certifikaten van dito	6	″	55⅛	″		
Spoorweg-Aktiën	5	″	190	″	190¼	190
Hypotheek	4	″		″		
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500		ƒ	165	″		
Obligatiën	4	pCt.		″		
Pruissen, Obligatiën	4½	″		″		
Dito 1859	5	″		″		
Aandeelen 1854	3½	″	212½	″		
Oostenrijk, Obl bij *Goll* & C°.	5	″		″		
Dito dito	4	″		″		
Dito Metalliek	5	″	44⅝	″	44 11/16	44 11/16
Dito dito	2½	″	23 9/16	″	23⅝	
Dito Rente Amst.	5	″	68 15/16	″	69	69
Dito Nationale 1854	5	″	54 9/16	″	54 11/16	
Weener Bank-Aktiën		ƒ	635	″	636	635
Dito Aand. fl. 250, 1839		″		″		
Dito dito ″ 250, 1854	4	pCt.	191	″		
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*	3	″	123	″		
Beijeren, Spoorw. Aandeelen.				″		
Napels, Cert. bij *Lam. & B.*	5	″		″		
Dito bij *Rothschild*	5	″		″		
Denemarken, Oblig. te Londen	3	″		″		
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5	″	99¾	″		
Dito 1839 ″ £ 100	5	″		″		
Dito 1843 ″ £ 100	5	″	99⅝	″		
Dito 1852	4½	″	89¾	″	89⅞	
Dito 1858	4½	″	89¾	″	89¾	
Dito 1860	4½	″	89¾	″	89⅞	
Sardinië	5	″		″		
Peru, Geldleening 1854	4½	″		″		
Dito Fransche	4½	″		″		
Ecuador, Oblig. 1855	1	″	15⅛	″		
Venezuela, Obligatien	3	″	18⅞	″	19⅞	19⅞
Dito	1½	″		″		
Grenada, Obligatiën	4¼	″	14 5/16	″	14⅜	
Dito Uitgestelde	1	″	5¼	″	5 5/16	
Mexiko, Obligatiën	3	″	25 1/16	″	25⅜	25⅜
Nrd-Amer. Ph. *Hope* & C°. Lr. A.		ƒ		″		
Dito dito ″ B.		″		″		
Dito bij *Rothschild*	6	pCt.		″		
Illinois Spoorweg-Aandeelen.				″		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7	″	86¼	″		
Galvest. Spoorweg Oblig.	8	″		″		
Louisiana	5	″		″		
Griekenland, Obl. geldl. 1825	5	″	6⅝			

Loten 1860 365½; 4½ pCt. Russen 1860 [illegible]; 4 pCt. Holl. Spoor 88¾; 4 pCt. Russ. Spoor 120½; Poolsche Spoorweg-Oblig. 71; 2 pCt. Gren. 19⅞; Gest. 9 [illegible]/16; 4½ pCt. Fransche bij Voomb. 89.

De markt was voor het meerendeel der fondsen in eene vaste stemming.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ a 3 pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 26 Oktober tot 2½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64¼, Aand. Handel-Maatsch. 138, Spanje, Binnenl. 3 pc. —, Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 102⅛, Cert. 1855, 6de serie 5 pc. 94⅛, Oostenrijk, Met. 5 pc. 45, dito 2½ pc. 23¾; dito Rente Amst. 5 pc. 69 5/16, dito Nationale 1854 5 pc. 55.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 25 Okt. Wijnmalen, Clio, Batavia.
HELVOET, 25 Okt. Sunde, Palemon, Frederikstad.

UITGEZEILD:

TEXEL, 26 Okt. Knippe, Eliza; Schill, Maximiliaan, beide Suriname.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 26 Oktober, in lading naar:

Keulen.	G. Lohman, Cölln N° 2
Maintz.	J. Andres, Maintz N°. 2.
Urdingen.	J. Demmer, Vrouw Maria.
Dusseldorp en Duisburg.	G. Koene, Niederrhein N° 10.
Wezel.	F. Beijer, Wilhelmina.
Mannheim.	W. Lippert, Mannheim
Frankfort en Bieberich.	J. Brubach, Frankfort N° 8.

INGEZONDEN STUKKEN.

Het is me eene behoefte om met een enkel woord den indruk meê te deelen, die het koncert op gisteren avond, door het koor der St. Augustinus-kerk bijgestaan door verscheiden dilettanten, gegeven, op mij maakte; — het is bloot een indruk en alle esthetisch oordeel blijft dus ter zijde. Het programma was zamengesteld uit een tal schoone werken; namen als die van: Hol, Heinze, Bertelsmann, vond men naast die van Beethoven, Mendelsohn, Reicha, Balfe en Klein genoemd. De Heer G. A. Heinze (dien een onbekookte, onzinnige handelsblad-advertentie van 17 Oktober aan de rij onzer vaderlandsche toondichters wilde ontrukken en in die der Duitsche rangschikken, ware het niet te goed bekend, hoe gaarne onze Hollandsche kunstenaars den Heer Heinze als hun kunstbroeder en landgenoot reeds sinds lang hebben aangenomen, en ware niet een ieder ten volle overtuigd van de liefde en van den ijver waarmede de Heer Heinze de vaderlandsche kunst en de Hollandsche taal door zijne kompozitiën bevordert, zoodat onze nationale toonkunstenaars volstrekt niet als beleedigd of als *„onrechtvaardig behandeld"* kunnen beschouwd worden, wanneer hun naam naast die van Heinze onder de Hollandsche komponisten genoemd wordt), had de leiding op zich genomen, en ieder deelnemer was dus gewaarborgd dat het geheel een genotrijken avond zou opleveren. De Heeren van Boom, Krause, Kleine, Potdevin, Joh. M. Coenen en J. C. von der Fink deden zich in Septuors en Kwintetten hooren, handhaafden hun bekenden en welverdienden roem, en vlochten een bloemenkrans rijk aan geuren, die door de hoorderen met graagte werd aangenomen en met hartelijke bravo's werd toegeroepen. Het krachtige en schoone bariton-geluid van den Heer Louis van Erven Dorens, maakte een diepen indruk op de aanwezigen in het ariaarit *„Die Zigeunerinn van Balfe"*, terwijl de reine tenorstem van den Heer Küster in het *„Ave Maria van Marschner"* ieders goedkeuring inoogstte; de voordrachten van dilettanten worden helaas dikwijls te weinig gewaardeerd en vaak ten onregte af-, soms ook uit bloote toegevendheid goedgekeurd, — maar gisteren avond kon men met zekerheid en waarheid zeggen dat de beide kunstlievende Heeren, gaarne met de sympathie van al de hoorderen vereerd werden, zoodals na hun „Duo uit Belisario" op nieuw bleek, door het luid en herhaalde handgeklap der menigte. De mannen-koren waren krachtig en de uitvoering der verschillende nummers allergelukkigst. Met gerustheid mag gezegd worden dat het geheel een aaneenschakeling geweest is van waarachtig kunstgenot, waarover den ijverigen bestuurderen van het koor der St. Augustinus-kerk en den welwillenden en talentvollen Heer Heinze hartelijken dank toekomt.

TH. D.

Advertentiën.

(4928) Bij akte den 14 October 1861 voor den Notaris J. A. H. BORRET te Utrecht verleden, is door den Heer GERHARD EDUARD MOORMANN, Particulier, wonende te *Baarn* en den Heer GERARDUS HENRICUS VAN DER SANDT, Winkelier, wonende te Utrecht, onder de Firma **G. H. VAN DER SANDT EN Cie**, eene **Vennootschap** aangegaan voor den Handel in Manufacturen, waarvan eerstgemelde commanditaire Vennoot zijn zal voor eene som van **Twee Honderd Duizend Gulden**, en laatstgenoemde besturende Vennoot.

Deze Vennootschap, waarvan de zetel is te *Utrecht*, is aangevangen den 1 October 1861 en zal eindigen den 31 December 1871.

De besturende Vennoot heeft alleen en geheel het beheer van de zaken der Vennootschap en de teekening van de firma, doch uitsluitend tot den Handel, die het onderwerp daarvan uitmaakt.

BERIGT.

Wegens Restauratie der Kerk en daarstelling van een Orgel met sterkeren toon, wordt TE KOOP aangeboden:

Een **ORGEL** met 22 registers, zoo goed als nieuw, hebbende een zuiver bewerkte eikenhouten Kast.

Tevens zijn te Koop: Eenige **Autaren**, eene **Communiebank** en het **Koorgestoelte**.

SONSBEEK bij XANTEN a/Rhein, den 20 Julij 1861.
(4925) Het Kerkbestuur.

KERKORGEL.

De ondergeteekende **Orgel- en Pianomaker** te *Oosterhout* bij *Breda*, maakt door deze bekend, dat op zijn Fabriek te Koop staat: Een zeer sterk toongevend achtvoets **Orgelwerk**, in eikenhouten Kast en netjes bewerkt. De bespeling van het werk geschied door middel van een speelkastje of toestel, voor de orgelkast geplaatst en stelt den Organist in staat, des te beter de zang met zijn spel te vereenigen. Verdere informatie aan het Fabriek met *franco* brieven.

R. C. VAN DER AA.

OOSTERHOUT, 27 October 1861. (4927)

Uit de hand te Koop:

Een kortelings nieuw gebouwd **HEERENHUIS** bevattende drie Beneden en vier Bovenkamers allen geplafonneerd en meerendeels van Stookplaatsen voorzien, Dienstbodenkamer, groote Zolder, ruime Kelder en Keuken met Wel- en regenpompen, benevens een grooten Tuin en Uitgang. Gelegen in de nabijheid van het Station van den Nederlandsch-Belgischen en Zeeuwsch-Limburgschen spoorweg te *Rozendaal*. Dadelijk te aanvaarden, te bevragen bij de Notaris Mr. VAN GILSE te Rozendaal. (4898)

DE STAALWIJN

VAN DEN

Apotheker **G. VAN LIPP**, te KLEEF.

Het IJzer is een van de krachtigst werkende en onmisbaarste geneesmiddelen, hetwelk in vele gevallen door geen ander kan vervangen worden. Men gebruikt het bij bleekzucht, bij alle uit bloedarmoede ontstane ziekten der verteringsorganen, (als gebrek aan eetlust, maagpijn, maagzuur, verstopping, diarrhea, enz., bij verscheidene kwalen ten gevolge van eene gebrekkige bloedvermenging, bijzonder bij epileptische toevallen, beven der leden, zenuachtige hoofdpijn, aangezigtspijn, hysterie en hypochondrie, bij bovenmatige afscheidingen ten gevolge van zwakte der enkele organen of van het geheele ligchaam, namelijk bij sterk zweeten, bloedvloeijingen, etteringen enz.

Tegen al deze ziekten heeft zich de **Staalwijn** van den Apotheker G. VAN LIPP, te Kleef, als het uitmuntendste ijzerhoudende middel doen kennen, en wordt derhalve in Duitschland reeds door vele Doctoren, waaronder de Heer Geheimraad Prof. KILIAN te Bonn, aan hunne patienten voorgeschreven.

De voortreffelijkheid van den **Staalwijn** bestaat daarin, dat hij aan de opwekkende, op het zenuwstelsel gunstig werkende eigenschap van den Wijn de bloedverbeterende van het IJzer paart, zeer aangenaam van smaak en zoo ligt verteerbaar is, dat zelfs de zwakste magen denzelven bijzonder goed verdragen kunnen. Ook verdient opmerking, dat de **Staalwijn** overal kan bewaard worden en niet aan bederf onderhevig is, gelijk andere ijzerhoudende middelen.

De FLACON met gebruiksaanwijzing kost *f* 1.25, en is te ontbieden door de HOOFDAGENTEN *E. VON WINDHEIM & Co.*, **VERKOOPHUIS** te AMSTERDAM en hunne bekende Depôts.

Heeren APOTHEKERS genieten een behoorlijk Rabat. (4929)

NEEMT HET BESTE.

Aaltje de volmaakte en zuinige Keukenmeid. Nieuw Nederlandsch Keukenboek voor Koks, Keukenmeiden en Huismoeders. Leerende, op de minst kostbare, gemakkelijkste en smakelijkste wijze, het Braden, Koken, Stoven, Inleggen, Konfijten, Droogen van onderscheidene Spijzen, en het bereiden van Gebakken, Geleijen, Crêmes, enz. Welke in een Burger-Huishouden worden aangeregt. Gevolgd door eene Huis-Apotheek, bevattende een aantal beproefde en heilzame huismiddelen. **Aaltje** is reeds voor de 12e keer herdrukt en in alle Boekwinkels à *f* **1.20** verkrijgbaar.

(4868)

(4926) Eene fatsoenlijke **Juffrouw**, R. K. Godsdienst, door sterfgeval buiten betrekking (met half December aanstaande) bied zich aan, als **Huishoudster** of ter **Verpleging van ziekelijke of oude lieden**, waar voor de loffelijkste getuigenissen voorhanden zijn. Adres aan het Bureau dezer Courant, met *franco* brieven onder letter M. G.

(4895) Bij G. B. VAN GOOR te *Gouda*, ziet het licht en is bij alle Boekverkoopers op bestelling verkrijgbaar:

P. VAN DER BURG,

SCHOOLKAART

van het KONINGRIJK DER NEDERLANDEN en het GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG.

Tweede Druk, *herzien en verbeterd* door J. E. TERWEN.

Prijs, in losse bladen, gekleurd . . . *f* 4.80.
op Katoen met rollen . . . 7.70.

De *Prospectus* dezer van hooger hand aanbevolen WANDKAART is alom verkrijgbaar.

(4918) Bij den Boekh. J. BEERENDONK te Amsterdam, is uitgegeven en alom verkrijgbaar:

De Spiegel der Godvruchtige Zielen, door LODEWIJK DE BLOIS, in het Nederduitsch overgezet door P. J. VAN VREE, in leven Bisschop van Haarlem . . . 35 Cts.

Lof, Vader Pius, LIED tot troost en bemoediging in deze rampvolle dagen, (voor eene zangstem met begeleiding der Forte-Piano) . . . 40 Cts.

Novene ter eere van de **Onbevlekte Ontvangenis** der **H. Maagd Maria**, naar het Fransch van P. DENIS, S. J., en vermeerderd met eenige gezangen van A. FRENTROP, S. J. . . . 25 Cts.

ANNEGARN, Leesboek voor meergevorderde leerlingen der lagere scholen. Naar het Hoogduitsch (met Bisschoppelijke Goedkeuring) . . . 80 Cts.

Handboekje voor de Leden der Congregatiën van de H. Maagd Maria, (vereenigd met de Hoofd-Congregatie van Maria Boodschap te Rome). . . . 25 Cts.

VOORDEELIGE AANBIEDING

ter verspreiding van goede Boeken.

EERSTE STEL.

Eene verzameling van 146 Boekwerkjes die bij de uitgave gekost hebben *f* 41.47½ voor . . . *f* 7.50

TWEEDE STEL.

1 Belijdenissen van den H. Augustinus. — 2 Over het bestaan en het Instituut der Jesuiten. — 1 Bijdragen tot de Kerkelijke Geschiedenis in Duitschland in de 19e eeuw, of 1 Korte vroegpreken. — 2 Callista. Eene schets uit de 3e eeuw. — 3 Onze Eerstelingen. Dichtbundel. — 4 Engelands rentmeesterschap. — 2 deelen van den Humorist. — 4 Levensgeschiedenis van den H. Thomas van Villenova. — 3 Alles. Nasporingen op geestelijk gebied. — 4 De Protestantsche Katholiek. — 2 Altieri, Redevoeringen. — 1 Uitberg, Tien overdenkingen, of 1 id. Twaalftal Leerredenen. — 2 Troost voor zieken en lijdenden. — 1 De Toeschouwer, 1857, 2 deelen. — 2 Waarheid en Liefde. 4 deelen Leesmuseum voor Katholieken van alle standen, 1853—56. Te zamen 39 Boeken, die bij de uitgave gekost hebben *f* 51.95, worden afgeleverd voor *f* 10.00

DERDE STEL.

3 Geertruida van Oosten. — 2 De giftbrief van Kesingen Katelo. — 2 De historie van Heer Raoulf van Cre... — 1 Dc Katolingische verhalen, of, 1 De Wapensmid en zijn Zoon, 2 deelen. — 1 Magdalena van Vaernewyck. — 1 Mejufvrouw Leclerc. — 2 Palet en Harp. 2 Nederlandsche verhalen, v. d. Horst. — 1 Verhandeling over den Bijbel, v. d. M. Schrant, of 1 De Veronica Bloeme. — 2 Het voorgeborchte. — 3 Hymnen en gebeden, van Nouhuys. — 4 Van Nouhuys, de H. Rozenkrans. — 3 J. A. Alberdingk Thijm, Nederlandsche gedichten, 2e bundel. Te zamen 39 Boeken, die bij de uitgave gekost hebben *f* 40.45, worden afgeleverd voor . . . *f* 9.00

Het voordeelige dezer aanbiedingen zal ieder in het oog vallen, zoodat eene verdere aanprijzing overbodig wordt geacht.

Meer uitgebreide lijsten zijn op *franco* aanvragen te bekomen. Bestellingen worden aangenomen, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en zijne gewone Correspondenten.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.